

УПОВНОВАЖЕНИЙ
Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008, тел. (044) 298-70-33, E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua

Міністру юстиції України

Денису МАЛЮСЬЦІ

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України
«Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»)

Згідно зі статтею 101 Конституції України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина.

На підставі статей 1, 19¹ Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» під час виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, працівниками Секретаріату Уповноваженого виявлено порушення прав людини у діяльності медичної частини № 46 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Волинській та Рівненській областях (далі – медична частина).

Статтею 49 Конституції України визначено, що держава створює умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування.

Статтею 6 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» визначено, що кожний громадянин України має право на охорону здоров'я, що передбачає медичний догляд, який є необхідним для підтримання здоров'я людини.

Частиною 1 статті 8 Кримінально-виконавчого кодексу України серед основних прав засуджених визначено право на охорону здоров'я, гуманне ставлення до них та на повагу їх людської гідності; засуджені не повинні підлягати жорстокому, нелюдському або такому, що принижує їх гідність, поводженню.

Статтею 5 Загальної декларації прав людини, статтею 3 Декларації про захист усіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 7 Міжнародного

пакту про громадянські і політичні права, статтею 2 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 28 Конституції України визначено, що ніхто не повинен зазнавати тортур або жорстокого, нелюдського або такого, що принижує його гідність, поводження і покарання.

Передбачено, що жодні виключні обставини, якими б вони не були, стан війни чи загроза війни, внутрішня політична нестабільність чи будь-який інший надзвичайний стан не можуть бути виправданням катувань чи інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Усупереч наведеним вимогам законодавства під час відвідування медичної частини 20.06.2023 виявлені факти порушення прав людини, що потребують вжиття невідкладних заходів реагування щодо усунення виявлених недоліків, причин та умов, що їм сприяють, притягнення винних осіб до відповідальності.

Встановлено, що в порушення пункту 6 глави III розділу II Порядку організації надання медичної допомоги засудженим до позбавлення волі, затвердженого спільним наказом Міністерства юстиції України та Міністерства охорони здоров'я України від 15.08.2014 № 1348/5/572 (далі – Порядок), відсутні надані медичні рекомендації, які реєструються у «Журналі обліку результатів проходження профілактичного медичного огляду», форма якого наведена в додатку 4 до Порядку.

В порушення Заходів та Засобів щодо попередження інфікування при проведенні догляду за пацієнтами, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 03.08.2020 № 1777, в медичній частині обладнано лише один ізолятор для інфекційних хворих, що унеможлиблює одночасного розміщення хворих на небезпечні інфекційні захворювання окремо один від одного.

В порушення вимог Табеля оснащення обладнанням одного робочого місця лікаря-стоматолога та зубного техніка, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 11.04.2005 № 158, в медичній частині відсутній дентальний рентгенапарат, що унеможлиблює проведення поглибленого стоматологічного обстеження засуджених та не забезпечує своєчасного надання належної стоматологічної допомоги.

Усупереч вимогам частини 2 пункту 9 глави 2 розділу X Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань деякі лікарські засоби видаються на руки засудженим особам у дозах більше добової норми, що у разі неконтрольованого прийому може призвести до порушення стану їх здоров'я, зокрема до виникнення станів, що загрожують життю.

Журнал обліку отримання та використання лікарських засобів в медичній частині не відповідає встановленому зразку та ведеться в довільній формі, що суперечить вимогам пункту 3 Розділу IV Методичних рекомендацій ведення обліку лікарських засобів та медичних виробів у закладах охорони здоров'я,

затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 09.09.2014 № 635.

Медична частина в порушення вимог Норми належності речового майна для засуджених чоловіків, які відбувають покарання в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 20.02.2012 № 280/5, не забезпечена госпітальним майном (костюм, халат та туфлі госпітальні). У зв'язку з чим особи, які перебувають в палатах стаціонару одягнені в щоденний одяг та не мають змінного взуття. Зазначене не забезпечує належні санітарно-гігієнічні умови перебування пацієнтів в умовах лікувального закладу.

В порушення вимог статей 4, 23, 45 Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» особи з інвалідністю не отримують належних діагностичних, лікувальних і реабілітаційних заходів. Встановлено, що у частини осіб з інвалідністю протерміновані індивідуальні програми реабілітації.

У порушення вимог Державних будівельних норм України В.2.2-17:2006 «Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення» в установі не створено умов щодо утримання людей з інвалідністю (відсутні пандуси, поручні, контрастне маркування сходових маршів тощо).

Крім того, на інформаційних стендах медичної частини відсутня інформація та номери гарячих ліній, адреси Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Офісу Генерального прокурора, Міністерства охорони здоров'я України, ДУ Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України, центрів з надання безоплатної правової допомоги, у зв'язку з чим засуджені позбавлені інформації щодо свого юридичного захисту та звернення у разі порушення їх прав.

Наведені порушення, у разі невжиття заходів до їх негайного усунення, можуть призвести до дискредитації держави Україна серед країн-членів Організації Об'єднаних Націй, беручи до уваги зобов'язання кожної з таких держав, згідно зі статтею 55 Статуту ООН, сприяти загальній повазі та додержанню прав людини й основних свобод.

На підставі викладеного, з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина, а також беручи до уваги те, що:

відповідно до підпункту 2⁷ пункту 3 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 228, Міністерство юстиції України забезпечує контроль за дотриманням прав людини і громадянина, вимог законодавства щодо виконання і відбування кримінальних покарань, реалізацією законних прав та інтересів засуджених та узятих під варту осіб;

керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

ВИМАГАЮ:

1. Розглянути подання та вжити заходів, спрямованих на усунення виявлених у ході реалізації функцій національного превентивного механізму наведених порушень прав людини та недопущення катувань, інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання у діяльності медичної частини № 46 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Волинській та Рівненській областях, причин та умов, що їм сприяють, а також запобігання їх у подальшому.

2. У спосіб, передбачений чинним законодавством, вжити заходів щодо притягнення винних осіб до встановленої законом відповідальності, та про результати розгляду подання у місячний строк повідомити Уповноваженого, додавши на підтвердження відповідну інформацію та копії документів.

Звертаю увагу, що відповідно до статті 188⁴⁰ Кодексу України про адміністративні правопорушення невиконання законних вимог Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством.

Додаток: Звіт про результати відвідування медичної частини № 46 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Волинській та Рівненській областях на 11 арк. у 1 прим.

**Уповноважений Верховної
Ради України з прав людини**

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Тетяна Українець 097 452 99 23

